

GALERIA DE OBRES VALENCIANES

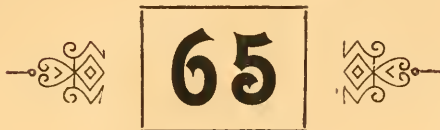
7762

NO ET FIES ==
DE L' AIGUA MANSA...

COMEDIA VALENSIANA

ORICHINAL DE

EDUARDO BUIL

::: 40 séntims :::

EDITORIAL «ARTE Y LETRAS»
AVENIDA DE VICTORIA EUGENIA, LETRA V.
VALENCIA

- Núm. 1 Carabasa m'han donát... - De José M. Juan García
- 2 El Millor Castie. - De Enrique Beltrán.
- 3 El dolor de fer bé. - De J. Peris Celda.
- 4 La Menga. - De J. Soler Peris.
- 5 ¡Aixina debien ser totes!... - De José M.ª Garrido
- 6 De Fill a Fill. - De Manuel Navarrete.
- 7 Fallo a blanques. - De José M.ª Juan García.
- 8 Terra Fangósa. - De Paco Barchino.
- 9 Mal instint. - De José M.ª Mateu.
- 10 ¿Y dihuen qu' el peix es car? - De Visent Montesino.
- 11 El tenorio del carrer. - De Eduardo Buil.
- 12 El marit de la machor y el novio de la menuda. - De José M.ª Juan García y J. Ferrer Vercher.
- 13 Picardies d' estudiant - De Visent Luis Puchol.
- 14 ¡Ya soc pare, ya soc pare! - De Pepe Angeles.
- 15 Les festes d' un poblet o la filla del clavari - De Salvador Soler Lluch.
- 16 La Festa de la Flor - De Felipe Meliá.
- 17 Les dos chermanes. - De Eduardo Buil
- 18 ¡Ya no sóna la guitarra! - De Felipe Meliá.
- 19 Els quatre séros - De Pepe Serred Mestre.
- 20 El llenguache del tabaco y ¡Eixos Caseros!... - De Felipe Meliá.
- 21 Hiá que tindre carácter. - De M. Haro López.
- 22 Al treballaor, faena. - De Pepe Angeles.
- 23 Els fills dels vells. - De Felipe Meliá.
- 24 De sacristá a torero. - De Leopoldo G. Blat y Vicente Broseta Rosell.
- 25 ¡Pobres flors! - De Arturo Casinos
- 26 En el pecat va la penitensia. - De Francisco Mínguez.
- 27 Rosa de Valencia. - De Eduardo Buil y Chusep Jover Navarro.
- 28 Més allá de la lley. - De J. Peris Celda.
- 29 ¡Ara eres mare! - De Arturo Casinos
- 30 Dos secrets en dos femelles. - De Francisco Palanca y Roca.
- 31 Un sastre de... carreró - De Antonio Virosoque.
- 32 Mariano, toca... ¡Mec! Toca... ¡mec! - De Ramón y José Morell. - Música de Miguel Asensí.
- 33 ¡Polvos venenosos! - De Francisco Pierrá y Luis Candela-Versió valensiana de José M.ª Garrido

NO ET FIES
DE L' AIGUA MANSA...

Comèdia de ciutat en un acte y en pròsa.

Estrená en feís èxit en el «Teatro Moderno», de
Valencia, el día 21 de Octubre de 1927.

IMPRENTA

Editorial "ARTE Y LETRAS" Avenida Victoria Eugenia, letra V. - VALENCIA

TELÉFONO 679

DEDICATORIA:

A don Eduardo López Chavarri, un dels valors més eminents que té la intel·lectualitat valenciana, hòme cordial i esperit se-
lècte.

En tota l' admiració i el carinyo de son incondicional,

E. BUIL

GRASIES, done públicament a les actrius i als actors que donaren a sos papers, en esta comèdia, tan perfecta interpretació, que l' avaloraren en son art d' una manera extraordinaria.

L' AUTOR

ES PROPIETAT

Ningú podrà reproduir-la ni representarla sense autorisació del autor.
«La Sociedad de Autores Españoles», es la encarregá de consedir o negar el permis pera representarla y cobrar els drets.

Queda fet el depòsit que la lley mana.

REPARTO

PERSONACHES

ACTORS

- RAMONA 40 anys . . CARMEN CORRO
Es portera de la casa y pucha un día a la semana a llavar el piso y tota la ofisina. Vist humilment, pero neta. Vol ser un poc presumida encara, pero li queda prou corfa en el servell.
- ELVIRA 30 anys . . PILAR TENA
Esposa digna de don Ventura.
- JULIA 30 anys . . CARMEN CASESNOVES
Amant de don Ventura y sangonera dels seus dinés y la seua dignitat.
- MARTINETES . . . 17 anys . . MANUEL ROIG
Es un meritori listo y bòn chic qu' está pasant el sarampió literari que, ¡ay!, tots hem pasat.
- D. EDUARDO. . . 30 anys . . VICENTE GRANCHA
Du bigot y una micha barba elegant. Es molt serió, molt home y molt recte, lo que no lleva per a que siga sensill y afectuós sense pamplines. Es un señor ben educat.
- PEPE MIRÓ . . . 28 anys . . LUIS VILAR
El seu carácter se descriu en la primera essena.
- D. VENTURA . . 40 anys . . PACO FERNÁNDEZ
Com l' anterior, es descriu en la primera essena.
- D. PABLO . . . 50 anys . . TOMÁS TORMO
Es pare de Martinetes. Es viudo. Unes catarates li llevaren la vista. Está en cura y s' espera d' un moment a atre poder tornarli-la o vorelila perduda per a sempre. Es el fundador de la Societat y té allí sa casa, encara que tot hu té en mans del cherent D. Eduardo y no intervé en el negoci per la seua suquera.
-
-

L' ACSIÓ EN VALENSIA. - EPOCA ACTUAL
DRETA Y ESQUERRA LES DEL ACTOR

ACTE ÚNIC

Escritòri de la fàbrica: Dos taules en tinters y papers; davant d'élles silló chiratòri. En un àngul, la caixa de caudals. En la paret, estant en archivadors. Un rellònche, un mapa. En la paret, telèfono.

En essena, la portera torcant la pols de les taules.
A pòc, MARTINETES el meritòri.

Ramona Valensia,
es la tierra de las flores de la luz y
(del color
Valensia, Valensia...

Martine. Per lateral esquerra). Vixca Valensia, pero acaba en la cansoneta. ¡Che quina llanda! Pam pa pam pa pam pa pam pa pam pa pam pa pam. (Remedant el sélebre couplet). Señores, pareix qu' estigues pegantli a un mall.

Ramona Pronte ha eixit huí, Martinetes.

Martine. Es que... tinc faena, saps,estic fent una còsa y vinc un pòc enhorn per si poguera alvansarla.

Ramona ¿Quina còsa es eixa?

Martine. Ah, tú no hu entens això.

Ramona ¿Qu' es algo en chino?

Martine. Ca, dòna, ¡en valensiá!

Ramona ¿Algún vèrs?

- Martine. No, no, parlat. Una comèdia dramàtica.
- Ramona Che, señor Martínes, tan bòn chic que ha segut vostè sempre y ara mos ix en la máfega a arrastróns.
- Martine. Mire, es una còsa molt gran. Figures que vosté y yo, ham tengut un fill.
- Ramona Calle, moñicòt, ¿nosatros qu' anem a tindre?
- Martine. Pero yo soc casát en un atra.
- Ramona ¿Desde cuan?
- Martine. Desde huí, tonta.
- Ramona El tonto será vosté.
- Martine. Y vosté vé y yo per a poderla mantindre a vostè y al nòstre fill, furte els dinés d' eixa caixa.
- Ramona ¿Això no es de Péres Escrich?
- Martine. No, això es meu. Mi jarra es pequeña pero bebo en mi jarra, que digué Chutti.
- Ramona A mí m' agraden molt les novèles. Estic suscrita al Mercantil per la novèla. Sòls llisc ésta y els susesos.
- Martine. Pos vorá. Y vosté y yo se fuguem, pero al final la meua dóna mos tròba y li diu a vosté còses mòlt gròses.
- Ramona Y yo l' arrape.
- Martine. Si pòt.
- Ramona No faltaba més.
- Martine. Es que la meua dóna es una fiera.
- Ramona Y yo no me quede curta.
- Martine. Això hu vorém, porque yo a qui vulle es a la meua dóna.
- Ramona Y yo al meu hòme, ma tú éste.
- Martine. Despectiu) Vosté es una dóna vacua, inverosímil y neurótica.
- Ramoná ¿Això es dirme bagasa?
- Martine. No, señora.
- Ramona Entonses, diga lo que vullga.
- Martine. En vosté no se pòt parlar. Vosté es

una dòna prosaica, d' idees vetustes y no comprén les idealitats del meu servell florit.

Ramona Vosté se hu diu tot. Ara diu que té el servell florit...

Martine. Es de suro esta dòna.

Ramona Este chic está chalao. (Va éll la a taula. Ella continúa espolsant). Valencia, es la tierra de las flores de la luz y (del color

Valensia...

Martine. ¿Vòl fer el favor de callar?

Ramona Hòme, déixem l' ànima queta.

Martine. Déixem escriure, dòna.

Ramona Pero si ara mateixa van a vindre el amo y els dependents. Alse això, (Per les quartilles). mire que don Eduardo va a vindre y si el torna a pillar escribint no el tirarà al carrer perqu' es vosté fill de l' atre amo, pero la risa y els romansos van a durar añ y mig.

Martine. No me dona a mi pòr, don Eduardo. Qui m' en dona, no pòr, si no asco, es el tío hipócrita de don Ventura el caixer. Eixe tío que no mira may a la cara, que pareix que may hacha trenecat un plat, y deu haber trenecat tota la vajilla, eixe es un bicho de cuidao. No et fies de l' aigua mansa, que la corrent ella pasa.

Ramona Clar, a vosté li agradara més el señor Miró.

Martine. Es molt listo Pepe Miró, molt simpàtic.

Ramona Y molt fresc.

Martine. Lo que vullga, pero es un hòme jovial, sinser, fervorós. Li canta les veritats al lusero del alba y sempre té una rialla despreocupá pero agradable. Es gos, pero fa com si fera més que tots. Es vivo, es alegre y lo que té en el còr, hu té en la boca.

- Ramona Simpàtic si qu' es, pero masa atreuit
Acostantse a d' ell). Bueno y ¿vosté ahón
escriu?
- Martine. Así raere d' este paper de cartes.
Es tan satinat que dona gust. El
primer qu' ha trobat. No deu servir
pa res perqu' está escrit per l' at.a
cara. Mira. ¿Vòls que te llixca la pri-
mera essena del drama qu' he comen-
sat?

- Ramona No señor, no; a mí això me pòsa tris-
ta y encabant no sope. Mire, amague
això que 'm pense que ve don Eduar-
do y si el veu li pendrà el pèl.

Valensia

es la tierra de las flores de la luz y
(del color

Valensia... (Ella canta y torna

a espolsar Ell no sap ahon amagar el paper. Fora s' ou
la veu de D. EDUARDO que s' acòsta. MARTINETES
deixa la cuartilla damunt de la caixa de caudals y se pó-
sa a' trastechar els archivadors.

Ix D. EDUARDO per el foro.

- Eduardo Buenas tardes.
- Ramona Buenas, señoret.
- Martine. Buenas, don Eduardo.
- Eduardo Hola, chiquet. Salut, Ramona. ¿Ya
acaba?
- Ramona Sí, señor. Ya es hòra, desde les nòu
del matí qu' em vaig posar.
- Eduardo ¿Cóm está ton pare?
- Martine. Díns está l' oculiste. Ell está esperan-
sat. Este matí li feren la operació y
encabant li taparen els ulls en un
vendache negre, cuan yo he eixit al
despach, estaba encara el meche en
éll. M' ha dit el practicant qu' em cri-
daria si había algo de particular. ¡Deu
meu, feu que a mon pare li torne la
vista!

- Eduardo Així siga.
- Ramona Si no mana res m' en anire a la porteria.
- Eduardo No res; gracias.
- Eduardo Adiós, don Eduardo, adiós, Martinetes.
- Martine. Hasta luego, Ramona. (Mutis RAMONA foro.)
- Eduardo ¿Qué fees?
- Martine. Anaba a archivar les cartes del extrancher que tinc en el mostraor.
- Eduardo Pues ves, que allí podrás clasificarles millor.
- Martine. Té vosté rahó.
- Eduardo ¿Els demás encara no han vengut? Es ya l' hõra. (Mirant el rellonche.)
- Martine. Encara nõ, señor. (Pausa.)
- Eduardo ¡Põbre ton pare! Ell será mentres vixca l' amo d' asò. Ell fundá la casa, éll la feu próspera a fõrsa de treball. Ton pare visitaba als clients, servía els pedidos, cobraba les factures, fea els paquets, anaba a facturarlos y duya la contabilitat. Ell se hu fea tot. El negòsi aumentá, nesesitá capital que yo li doní y la sensilla rahó social va convertirse en Sosietat en Comandita, vingueren les catarates, qu' el deixaren sego pòc a pòc, més inútil cada día y ya va un añ que nõ 's veu chens.
- Martine. ¡Els oculistes que hem corregut!
- Eduardo Ya, ya. Pero encara que no treballe, encara que no tinga una peseta en el negòsi, ell continuará cobrant la seua part de benefisis y será sempre el amo, el señor per a tots y per a mí, el primer.
- Martine. Es vosté molt bõ, don Eduardo. Besant per ahon chafa no paguem. Ahí está la seua señora qu' el cuida a éll y a mí ¡põbre chic sense mare! com si ella hu fora dels dos...

- Eduardo Bah, bah, això no se nomena. Ves, archiva això.
- Martine. Com vosté vullga. (Mutis MARTINETES foro. esquerra.)
-

Apareixen foro dreta, D. VENTURA y MIRO.

- Ventura Buenas tardes...
- Miro Salút, don Eduardo.
- Eduardo Buenas, señores, Huí s' han retrasat un pòc.
- Ventura La costúm de la partideta de dames en la meua señora...
- Miro Yo, no; yo m' en he anat al café y no habera vingut a treballar. ¡Vamos, vindre a esclavisarse así, en les chicones que van per ahí demanant guerra! Això es inícuo. Además, m' ha tocat huí un compañero de taula que s' ha posat a parlar mal de Barrera y a mí el que me tòque a Barrera el descuartise. No li pareix. ¿Vosté no es Barrerriste?...
- Eduardo Sentes, treballe y calle.
- Miro Veu, eixe hòme ya s' ha posat a treballar. En cambi, cuan vosté s' en vacha, es posará a llechir la novèla sicalíptica.
- Ventura ¿Yo? Don Eduardo, no fasa cas. Yo no llixo eixes còses. Yo cumplixo en el meu deure.
- Miro Hipócrita, hipocritó... Se li fan els ulls aigualosos. ¡En una dòna que té que no se la mereix y se pirra en tots els loritos que veu per ahí.
- Eduardo Manco paraules. Al fí me vaig a posar serio. Don Ventura está treballant y vosté, no.
- Miro Perque ara no tinc ganes. Encabant.

«achantaré la muy» y «pencaré» de calent.

Eduardo Ara, ara.

Ventura ¡Achantaré la muy!... ¿S' ha fijat en el vocabulari?

Miro Millor qu' el de vosté, andova.

Eduardo Señor Miró, s' ha acabat, ¡quín respecte es este!

Miro El hipocritó éste que...

Eduardo Silènsi. Tindrè que separarlos. Asò no pòt seguir aixina. Dispénsel vosté don Ventura. Vosté a treballar. Fasa la factura de Pedro García de Aranjuez y tinga apunt la carta de pedido per a Anselmo y Lucas qu' ara vindrán per ella.

Miro Está be.

Eduardo Vosté, don Ventura, prenga este chec y váchasen a cobrarlo que ya hauran aubèrt en el banc. (Li 'l dona.

Ventura Vaig al moment, servidor de vosté.
(Mich mutis.

Miro Hala, adios, vacha en cuidao no el chafe un autocuba.

Ventura ¿Vosté veu, don Eduardo? Un día em pedré en este hòme.

Miro ¿En mí? Mentira, porque yo no vaig als puestos que va éll. Aixina es que se pedría vosté a sóles.

Eduardo Vacha, vacha y no fasa cas.

Ventura ¡El típo éste!

Miro El tío hipócrita...

Ventura ¿Día voste algo?

Miro Yo no, ¿y vosté?

Ventura Yo, res.

Miro Pues yo si, qu' es vosté més antipátic qu' un casero.

Ventura ¿Vosté veu? (Tropesa.

Miro Hale, mates, no tindém tanta sórt.

Eduardo Miró, qu' el vaig a despedir.

- Ventura M' encocora, m' encocora. (*Mutis foro es querra.*)
- Eduardo No, Miró, no; asò no pòt seguir aixina, vosté no té respècte a ningú.
- Miro Yo respècte a tots, pero a eixe no, perqu' eixe es un hipócrita, un malvat, don Eduardo y cregam qu' ara parle en serio. Eixe hòme s' ha casat en una dòna que me té loco, una dòna bona y hermosa a la qu' éll no vól com se mereix. Se casá en ella engañant a tots, finchint una posició que no tenia, una honradés postisa y un amor que no pòt sentir el seu còr; el michá pasar que tenia la seua dòna se l' ha fartat éll en un' amant y la pòbra de la seua dòna pasa fam y apretures mentres éll no té pròu per a l' atra. Y eixe hòme qu' ha desfet la vida de la dòna en la que yo m' habera casat d' haberla conegut aváns de caure en les seues garres, ¿mereix respècte? No el mereix perqu' es fals, es cobart y es hipócrita. Ara tírem, cámbiem de puesto, pero mentres el tinga davant no podré amagali el rencor que li tinc.
- Eduardo Pues moderes, Miró y deixe eixes còses per a fòra d' así. Así dins; treball, serietat, orde y respècte. De lo contrari, faré algunes modificacions en el personal que no li agradarán masa. No hu olvide. (*Mutis foro esquerra.*)

Apareix ELVIRA.

- Elvira ¿Es pòt pasar? (*Apart.*) ¡Pepe!
- Miro ¡Deu meu! Avant, señoira.
- Elvira Moltes gracias. El meu señor...

- Miro Ha eixit fa un moment. Sentes... Elvira. (Pausa.
- Elvira ¿Bòn temps, veritat?... Estes vespraetes d' Otoñ son molt agradables. (Pausa. ¿Molta faena? (Pausa). ¿No sap vosté contestar?
- Miro Calle perque yo, el dicharachero, el bromiste, el que sempre té a flòr de llabi una paraula bullanguera, el que pareix despreocupat com si a res donara importansia, en este moment en que la vida mos pòsa a sòles front a front, No sap dirli res. Podría contestar: Sí, fa bòn temps, son molt agradables les vespraetes de l' Otoñ; sí, tinc molta faena y hasta podría dirli que no tinc ganes de ferla, pero a vosté yo no li dec dir vulgaritats.
- Elvira Algo hiá que dir.
- Miro Cuan lo que pugna per eixir del còr a la boca es molt fondo, sòls els ulls parlen, la llengua enmudix.
- Elvira Estime sinserament els respèctes que li mereix el seu companero y marit meu, si com crec adivinar, lo que vosté voldría dir, es algo que no deu ni pòt escoltar una señora com yo soc.
- Miro No me mereix cap respècte el seu marit; vosté sí; vosté m' els mereix tots. Per ser tan grans els que li tinc, la mire a vosté com a la Verche del altar, pero també la veig com tendra coloma caiguda en les urpes del llop, nugá a un hòme que no la mereix.
- Elvira *Alsantse*). Caballer, ¿qué díu vosté?...
- Miro Que no la mereix, que no la respèta, que no la vòl.
- Elvira Parlem d' atra còsa o de ninguna. Tornaré encabant.
- Miro No, no vulle que s' en vacha.

Elvira
Miro

¿Quí es vosté per a impedirmeu?
No s' en anirá perque no podría, perque vosté hu sap, vosté sap que hiá un hòme que la volía, que la seguía per pasechos y teatros, que guardaba com un tesòr en el fondo de la seu' ànima la flòr d' una mirada de vosté, de pronte no la va vore en bastants mesos. Un día entrá así un nõu empleat, el nõu caixer y un atre día mos enseñá el retrato de la seua señora. Era vosté. ¿Cóm se va casar en èll, Elvira, si vosté había naixcut per a mí, si yo dominat per un amor qu' em tallaba la veu per a parlarli, sabía que la volía, sap que la vullc y que había de dirliu. El seu marit es un mal hòme. Té un atra dóna, cuan debía besarli a vosté els pèus de rendit, d' apasionat, com yo faría si la tinguera meua, meua.

Elvira

Calle, Pepe, el pòden oir. Això que diu del meu hòme, es mentira.

Miro

Sí es un lladre, perque m'ha furtat lo que més volía, si yo donaría per vosté la vida, la honra, tot y no es res meu y èll no sap més que humillarla.

Elvira

Siga de veres o no lo que me diu, es ya tart. Mos pares me dominaben, vosté no me digué may res. Ell vingué y paregué en ma casa un partit ventachós. No me casí, me casaren en èll.

Miro

Pero tú no el vòls, ¿veritat?, no el vòls.

Elvira

El meu deure es volerlo.

Miro

El còr no enten de deures, enten d' amors y tú no pòts volerlo. Es mesquí, es fals.

Elvira

Es reservat, sí, pero en el fondo es bõ.

- Miro ;En el fondo!... Eixa es la frase en que les bònnes dònnes volen fer creure que hiá algo més que egoisme en les ànimes. En el fondo... tan en el fondo está sa bondat que may ixqué a la superfisie y la bondat hiá que durla dalt, ben clara, en els actes, en les paraules, en els sentiments, hiá que durla palpitant, viva, entre les mans com un còr que vibra de sinseritat y de pasió.
- Elvira Té rahó pero no el puc escoltar; m' en vaig, volía demanarli una còsa a éll pero me tròbe nerviosa; pasaré com siga. Fasa el favor de dirli que vinga en seguida a casa. Vosté me faría desvariar.
- Miro ¿Vòls algo? ¿Qué te fa falta? Si vòls amor que no 'n tens, tinc per a tú el còr reblit; si vòls protecció, así está el meu bras per a defensarte; si vòls alegría de viure, así está la meua boca que riu y que besa; si nesesites caprichos, pa o algo material, yo, sense demanarte res en cambi, enten-ho be, res en cambi, hu tinc tot per a tú.
- Elvira Encara que tot això me faltara, res li pendría, Pepe. Soc honrá. Será el meu hòme tot lo que vosté vullga que siga, pero es el meu hòme y l' he de respetar sempre, sempre.
- Miro ¿Encara qu' ell l' abandone?
- Elvira Sempre.
- Miro ¿Encara que la desprèsie per un atra?
- Elvira Sempre.
- Miro ¿Encara que li pegara, encara que la deshonrara?
- Elvira Sempre.
- Miro ¿Y per qué, si no hu mereix?
- Miro Per la meua pròpia estimasió. (Alsantse. Que vosté hu pase be, Pepe.

Miro

Señora, resibixca vosté la expresió de la meua admirasió més profunda. Als peus de vosté. (Mutis ELVIRA. MIRO a soles). No la mereix, no la mereix. Vaig a vore a don Pablo, a vore cóm va la cura dels seus ulls. (Mutis lateral esquerra) (Un moment está buida la essena.

Apareix MARTINETES, per el foro.

Martine. Bueno, hu he oit casi tot. Asò hu pò-se yo en el drama:

—¿Aunque en el rostro te escupa?

¿Aunque te chafe el honor?

¿Serás buena, serás santa?

—Seré buena, si señor.

Apareix D. EDUARDO

Eduardo Che, ¿qué dius?

Martine. No res, don Eduardo.

Eduardo ¿Això es d' alguna astracaná?

Martine. ¡Vamos! res d' això. Es d' un drama qu' está cridat a ser un' òbra maestra.

Eduardo ¿D' autor españòl?

Martine. ¡Vaya!

Eduardo ¿Benavente?

Martine. Vamos. ¡Ahón va a posarse!

Eduardo ¿Linares Rivas?

Martine. ¡Qué més volguera éll!

Eduardo ¿Parmeno?

Martine. ¡Requiescat in pace!

Eduardo ¿Dicenta?

Martine. Molt millor.

Eduardo ¿De quí, entonses?

Martine. Meu; lo qu' es que yo soc modèst y no me done importansia. (Donantsela has. ta en el alenar.

- Eduardo Ves, ves a vore a ton pare que vas a tindre l' alegría més gran de ta vida. Ton pare vorá molt pronte.
- Martine. Don Eduardo, no m' engañe.
- Eduardo No t' engañe. El meche está disposant les habitasións. La més fonda está completament a fosques y d' allí el pasará a un atra que tindrà un badalet per ahon entre una tenue claritat; d' allí, cuan ya la seua pupila vacha obrintse a la llum, pasará a un atra més clara, encabant a un atra més clara encara y al fi así a tota llum, sense vendes als ulls, así, y d' así al carrer, al camp, al sòl, a la vida plena de suchestións, de colors, de panorames que se li entren per els ulls al ánima y allí es queden fentli gochar la dicha incomparable de vore la llum.
- Martine. ¡Qué bò es vosté, qué bò! Vaig a vore a mon pare y a qu' éll me vecha. Tres aÑs sense vórem! En les ganes que té. Adiós don Eduardo, adiós, hòme bò, hòme noble. ¡Benehít siga! (Mutis lateral esquerra.
- Eduardo Anem a la botiga, ya que ara estan dins Miró y Martinetes. (Mutis foro dreta. Veus dins. Hiá una pausa).
- Ventura Dins). Vesten, vesten, no 'm comprometes. (Asomant). Ningú. ¡Grasies a Deu! Vesten.

D. VENTURA y JULIA, eixint per foro esquèrra.

- Julia Això volgueses tú, pero no m' en vaig y no m' en vaig y sabrán tots quí eres.
- Ventura Julia, per Deu, mira que no saps el conflicte en que pòts posarme.

- Julia Per això que hu sé no m' en vaig.
- Ventura Yo te durè a casa lo que vullges, pero vesten. Así no es puesto. Yo tinc así el meu pa y...
- Julia ¡Tú qu' has de durme a casa! Si yo te deixara ara, no te voría més el pèl. No soc tan tonta. El que vullga tindre líos, que tinga dinés per a sostíndre-los. «Para ser mala y no ganar ná, más vale ser mujer honrá» que diu el dicho. Ca, hòme, yo nesebite sent duros. 'Tinc un compromís y es molt chust que tú m' els dones y va a ser ara. Els demanes, els ampres, lo que millor te parega y después si no vòls tornar més, no tornes, pero yo m' en vaig en lo que me fa falta.
- Ventura ¿Y eixe es el cariño que me tens churat?
- Julia No tens la teua dòna, ¿per a qué me busques? Perque valc més que la dòna, ¿no? Pues guarda per a élla el cariño. Yo vulle els dinés. Tú no me pòts oferir el teu nòm perqu' es d' atra, no me pòts donar honra perque per estar en tú la tinc perduda, pues si no me dones comoditats, menchar y algún lujo, dinés al fí y al cap, ¿qué pòts donarme? Pues vinguen els dinés.
- Ventura Vesten, Julia, vesten.
- Julia No m' en vaig; ara m' asente y cuan vinguen els teus companeros, donarem el escándalo.
- Ventura No; may, aguarda.
- Julia Els ampres, els busques... dinés.
- Ventura Espera. (Nervios, atolondrat, dominat per élla, don VENTURA, tira má a la clau, obri la caixa y li dona uns billets. Deixa la caixa auberta. Ella mira impassible la es-sena). Tin.

- Julia Dónam estos dèu duros, en plata.
- Ventura Per Deu, dòna, vesten, cambia per ahí.
- Julia Vinga, a presa. (Eil no l' ils pren ni veu sísqe-
ra el billet qu' ella li allarga dels que li ha donat. Fica
má en el cabaset de la plata y trau uns duros. Vol envo
licarlos per a que no fassen ruidó y busca en la mirá un
paper. Tropesa en ú, el de cartes que MARTINETES
deixá damunt de la caixa, el trenca per lo mich y envo
lica en una mitat els duros que dona a JULIA y l' atra
mitat se queda dins de la caixa, pues allí el tira Don
VENTURA en la seua nerviositat. Esta es una essena de
molta mimica, de acció molt reconsentrá.
- Ventura 'Tin, vesten.
- Julia Bueno, hòme, ya m' en vaig. No cal
qu' em tires. ¿Tu veus?... Yo ya sabía
que tú sabíes atendre a les teues obli-
gasións. Vine cuan vullgues.
- Ventura Vesten, Julia.
- Julia ¿No me dones un beset, monino?
- Ventura Vesten. (Indignat.
- Julia (Apart. Estás en les meues mans. Ja, ja,
ja. (Mutis foro dreta. D. VENTURA tanca la caixa s'
amaga la clau, mira a totes bandes, veu que ningú l' ha
vist y s' asenta a treballar pero la pluma li balla en les
mans. Es la seua una tensió nerviosa intensisima.

Ix MIRO en un diari en la má.

- Miro Hola, lladre.
- Ventura ¡Com, qué díu, Deu meu!
- Miro ¿Qué li pasa? (Estrañat.
- Ventura Res, que tú...
- Miro ¿Yo qué?
- Ventura Res, res. (Apart). Señor, ¿haurá vist?...
¿Qué, cuants còrs ha robat per ahí?
- Miro ¡Ay! Cap. (Este ¡Ay! es un descans.
- Ventura A més d' una femella haurá conquis-
tat, pillòt, qué vosté fentse l' nonsa-
bo... ¡Qué dic una, a sincsentes feme-
lles haura conquistat! Vosté fa un
moment ha furtat sincsentes...
- Ventura ¡Cóm!

- Miro Sincsesentes tranquilitats.
- Ventura ¡Ah!
- Miro Che, vosté huí está molt nerviós, fa vosté unes carases, diu uns: ¿Cóm? ¡Ay!!, ¡Ah! ¿Está ara més varilla de lo qu' estaba?...
- Ventura No ofenga, Miró; no, estic seré. Clar. No hiá per qué no estaro; vosté no va a figurarse...
- Miro Yo de vosté me figure cuantsevòl còsa roín. Vosté fa una trastá y es queda més fresc qu' una cama ròcha.
- Ventura Vosté no me coneix.
- Miro Masa, masa, més valía que no 'l coneguera tant. (Es posen a treballar. Pausa.)
-

Ix D. EDUARDO per el foro esquèrra.

- Eduardo Hola, ¿Ha cobrat això?
- Ventura Sí, señor. Así está. (Trau la cartera y d' ella els pápiros). Ara els ingresaré en caixa.
- Eduardo ¿Cóm estem de dinés? A vore el llibre de caixa.
- Ventura Be, tením en el Hispano vint mil y pico de pesetes y en caixa unes tres mil.
- Eduardo A vore el llibre. Més n' han d' haber. (L' il dona D. VENTURA.)
- Ventura Un pòc més, si, clar.
- Eduardo ¿Ha fet arqueo este matí?
- Ventura Sí, señor; estaba conforme.
- Eduardo Obriga y guardaré asò y de pas cambiaré per quatre chicotets, este billet de sent pesetes.
- Ventura Yo l' il donaré, don Eduardo.
- Eduardo Hòme, es igual, òbriga.

(Els actors compendrán la situació de cada personache. Sòna el teléfono. MIRO va a éll y roda la manilla.)

Miro Diga... Así, casa Pascual y Martínez... Ah, ahí es Anselmo y Lucas... la carta de pedido. Ara li hu diré... ¿Qu' es millor que li la envíe?... Com vullga; está escrita y firmá. Ara els se la enviaré o els se la duré yo mateix... Estem parlant, señoreta. ¡Quína sentral més impertinent! ¿El señor Anselmo, está be?... Mosatros tots be... Gracias. Bueno, hasta dins d' un moment. Adiós. (Un atra roda cta a la manilla.

Eduardo ¿Qué es?

Miro Anselmo y Lucas... la carta de pedido. Así está el sobre. ¿Vosté ha vist la carta? (A don Eduardo.

Eduardo Yo, no.

Miro L' ha deixat yo así cuan l' ha fet a máquina.

Ventura Yo l' ha vista este matí. (Busquen sobre les taules y entr' els papers. D. VENTURA está un pòc nerviós pero disimula.

Miro ¡Si l' ha escrita yo!

Eduardo Vechen de que aparega o fasan un atra.

Miro El cás es que encabant d' escriurela he trencat el borraor que me doná vosté.

Eduardo Pues es presis que aparega. Tindrem que recontaro tot, porque no m' en recòrde del detall. Continúe buscant hasta que ixca. (A D. VENTURA. Obriga la caixa. (D. VENTURA òbri sonrient; si duiguera cascabells li sonaríen tots. El actor no ha de fer cap tremolor de cames ridícul. La nerviositat l' ha de manifestar en els dits, en sert atoloadrament discret y en un «tic» en el semblant, casi imperseptible. D. EDUARDO tròba la micha carta dins la caixa de caudals. Miró, no busque més. La carta está así. ¿Así? ¿Cóm? (Pausa. El sitensi pesa com pedra de mármo! sòbre els caps. Tots se miren sense atrevirse a parlar. ¿Qué ha ficat asò así? Conteste vosté, don Ventura. Vosté es l' únic que té la clau de la caixa.

Ventura Vosté ne té un atra y un atra don Pablo el sego. Yo no sé. Es posible que distragudament algú d' els tres l' hacha aubert y la carta... No sé; yo no l' ha posat ahí.

Eduardo Es qu' el paper ha sigut trencat per lo mich. ¿Ahón está l' atra mitat?

Ventura ¿Qué vòl que li diga?

Eduardo ¿Vosté sap aigo, Miró?

Miro Yo, ni micha paraula.

Eduardo A vore el llibre de caixa. Anem al arqueo. Lo important es això. La carta, ya la refarem.

(Sense que l' il allargue don VENTURA, don EDUARDO pren el llibre y suma. Mentres tant, MIRÓ y don VENTURA, callen. MIRÓ, mira al caixer en resel).

El debe suma quatre mil huitentes dotse en vint sèntims; el haber, mil dosentes cincuenta en vint sèntims. Deu haber en caixa un saldo de tres mil sincsentes xixanta dos pesetes. Ara vorem si están.

Ventura Supòse que no desconfiará vosté de mí.

Eduardo Ni molt manco. Fas un arqueo ara, com podria ferlo demá. Espere que ixca exacte. Aixina es qu' en refer la carta, estará tot apañat. Crec que tine un dret perfectísim.

Miro Innegable. Per mí pòt contaro quinse vegaes. ¡Per vosté també! ¿Veritat, don Malaventura?...

Ventura Bònaventura, Bònaventura. Clar, desde luego.

Eduardo Señores, así no hián més que tres mil dos pesetes. Ne falten sincsentes xixanta. ¿Vòlen dirme si saben algo d' elles?

Miro Yo no sé res d' elles.

Eduardo ¿Y vosté, don Ventura?

Ventura No, yo no sé res.

Eduardo Anem a bònnes. En casa som vostèds y Martinetes. De ningú crec res, pero este últim me ve molt còsta amunt contarlo entre... els possibles coneixedors de la causa de eixa desaparisió. Vaig a reunirlos als tres. Así s' ha comés una sustracció de dinés, millor dit un ròbo, ya que ha habut violència en la caixa, sinó es un clauero el autor. ¿Quí es el autor del ròbo? D' entre els tres empleats de la casa, ¿quí dels tres es el autor?

Apàreix MARTINETES.

Martine. Encara que m' estiga mal el alabar-me, así el únic autor que hiá soc yo; autor d' un òbra dramática en sine actes, un pròlec y un epílec que me té que donar la glòria.

MIRÓ se riu a carcaliaes. MARTINETES no comprén per qué. Don VENTURA no se riu. Don EDUARDO manco encara).

Eduardo No es còsa de risa, señores. A vore el tròs de carta. Asó está escrit per darrere. A vore qué diu.

«El marqués. Dime ya, joya divina,
por qué vas con don Tomás.

La chiquilla. Porque me compra toñina
y me da con gracia fina,
amor que tú no me das».

Martine. De mi obra, don Eduardo, de mi obra maestra. Ya li diguí qu' era yo l' autor.

Ventura Poguera ser. Son pare té una clau.

Eduardo Silènsi. Ningú acuse. Anem a vore, Martinetes. ¿Tú has posat este tròs de carta dins de la caixa?

Martine. Yo, no, señor.

Eduardo ¿Cóm, pues, está escrita per tú?

Martine. Ay, perdó, don Eduardo... Es qu' en el desig de adelantar la comèdia, h' escrit un pòc, aváns de vindre vostés.

Ventura Ha vingut aváns que mosatros, cuan la carta estaba ya escrita.

Eduardo Silènsi. (A don VENTURA) Martinetes, en eixa caixa falten més de sent duros. Este paper en el que tú has escrit, ha aparegut dins d' ella trencat. Chúram que tú no l' has ficat ahí dins o confesa lo qu' haches fet. Les apariènsies están en contra teua.

(Pausa llarga).

Martine. Mon pare ha tornat a la vista. Qu' es quede sego si yo he ficat això ahí dins o si yo he tocat un sèntim de lo que ahí dins había. Mon pare va a eixir per eixa pòrta en la vista recobrá. Que no arribe a eixir en vista si yo sé lo més mínim d' eixe ròbo.

Apareix don PABLO.

Pablo ¡Fill meu, fill meu de l' ánima. Hermós, eres tú, qué alt, qué hòme, qué guapo, fill meu, fill meu, al fí te torne a vore, ara ya puc morir tranquil, pero no, feu que vixca molts àns per a mirarme en ell, en els seus ulls!...

Martine. ¡Pare! (Tots queden suspesos).

Pablo Vine que te mire, que me farte de mirarte. ¡Quína fam tenía de vóret! ¡Qué guapo, qué hòme estás fet! ¡Rey meu, rey meu! (L' abraza en una plucha de besos y abrasos). ¿Estos, qui son? Don Eduardo, déixem que li bese la ma.

Eduardo Ya está be, ya está be, don Pablo, enhôrabòna.

Ventura Pa lo que vorá, més valía que no vera.

Eduardo Silènsi.

- Miro Enhórabòna en còr y ánima.
- Pablo ¿Tú qui eres?
- Eduardo Es Miró.
- Pablo Ah, sí, ha estat aváns a saludarme. Gracias, gracias a tots. ¿Qui es eixe que no 'm diu res?
- Eduardo Es don Ventura.
- Pablo No el conec. No ha entrat may a vórem.
- Ventura Servidor de vosté.
- Eduardo Don Pablo, un favor, ara parlarem. Dic a estos señors una còsa y soc al moment en vosté.
- Pablo ¿Qué pasa?
- Eduardo Res, no res. Caballers, en acabant d' estos naturals moments d' emosió tornem a lo d' aváns. Desde huí tindré yo totes les claus de la caixa. Vaig a anarmen dins y tornaré dins de sinc minuts. El que tinga en son poder lo que no es d' ell, que hu torne a deixar en la caixa que deixe obèrta. Les existènsies que han volgut deixar, ahí queden també. Si cuan ixca está lo que debía haber, no pasará res, diré que contí mal y el que siga, ya se descobrirá a sí mateixa en un' atra ocasió. Si no apareixen, ixiarán tots d' así en mans de la poli-sía. Y si algú fuig, eixe será el culpable. Hasda ara mateixa. Anem don Pablo. Tú, Martinetes, vine en mos-atros. Tú no pôts ser culpable de res.
- Pablo ¿Pero qué pasa?
- Eduardo Anem, don Pablo, dins li hu contaré tot.
- (Mutis els tres, per lateral esquerra. Hiá una pausa angustiosa en la que ningú sap còm rompre. Al fi balbu-secha don VENTURA.)
- Ventura Quín compromís. Asò deu ser algú que tinguera una clau feta apòsta.

- Yo estic mal. De bõna gana m' en aniria a chitarme. Son tantes impresiõns. ¿Vosté qué diu?
- Miro Yo no dic res, estic escoltant toda la sarta de vulgaritats qu' está dient vosté.
- Ventura ¿Vulgaritats?
- Miro Sí, señor; e hipocresíes. Parlem en les cartes cara amunt. Pasem revista a les persones que hiá en esta casa; Don Eduardo..., ¡no va a ser! Yo, tinc la evidènsia de que no he sigut. Del chiquet no hiá que pensar. Qui té a son pare sego y diu que no recòbre la vista si ell sap lo més mínim, está més net que l' aigua. Sòls queda vosté.
- Ventura ¿Qué vòl dir? ¿Acás es que desconfía de mí?
- Miro Yo no desconfie de ningú, fas un càlcul de possibilitats. Me còsta que no soc yo, me còsta que Martinetes no sap res.
- Ventura No me còsta tant a mí. El paper que s' ha trobat dins la caixa estava escrit per ell y son pare té una clau.
Pausa llarga).
- Miro Don Ventura, así hiá un lladre.
- Ventura ¿Qué?
Don VENTURA dona un pas arrere y s' agarra a una cahira per a no caure. MIRO l' agarra de la solapa y li diu mirantlo als ulls).
- Miro Y eixe es vosté.
- Ventura ¿Cóm?
- Miro ¡Vosté!
- Ventura Miró, per Deu no repetixca això.
(Tirant bromera per els ulls) Això es una calunnia, una infamia.
- Miro No chille tant. Asò que li he dit, no hu dic yo, hu ha dit don Eduardo, hu

saben tots, l' han vist a vosté obrir la caixa y fan asò per a que vosté declare.

Ventura ¿Cóm, qué diu? Yo me suicide. ¡Malahít siga!

Miro ¿Veú vosté? Vosté creía deixar el seu delit impune o tenia l' avilantés de carregarliu a un inosent. ¡Pronte s' haberen endut al chiquet si no se sabera qu' és vosté!

Ventura Entonses, m' en vaig aváns de que ixca, déixem, asóltem, no m' agarre.

Miro (Sense tocarlo). Calma, encara pòt arreglarse.

Ventura ¿Cóm? Diga, Miró, achenollat li hu pregue.

Miro Tórneles.

Ventura Si no les tinc, les he donat a un compromís ineludible. Una dòna qu' em domina...

Miro ¡Al fí cantá la gallina!

Ventura Ara, cuan tots hu saben.

Miro Tonto. D' asó no sap ningú res, més que vosté y yo.

Ventura Vosté digué adés...

Miro Martingales per a ferlo bosar, don Malaventura.

Ventura Estie perdut. Sálvem.

Miro Es vosté cobart, no té ni la gallardía dels seus actes, pero vaig a salvarlo.

Ventura Ay, gracies; gracies per lo que va a fer per mí.

Miro Mentira; per vosté qué ha de fer yo. Un hòme que furta, que acusa a un inosent, es un egoísta y es un cobart. Per voste no fas yo res. Per vosté, ara mateixa, cridaría a una parella y el voría anar nugat colse en colse. Yo hu vaig a fer per qui no té culpa de tindre un marit tan infame, per la seua señora que vosté no mereix,

per la seua santa esposa, santa, sí; que duria tota la vida la taca d' haber sigut d' un hòme com vosté, perquè, escoltem be, yo la vulle en tota l' ànima.

Ventura No, això no hu pase ni a vosté ni a ella, infames.

Miro ¿A vosté qué l' impòrta la seua dòna, dic mal, la seua señora, si la humilla, si cau vosté en la vulgaritat de faltarla en qui per el fet d' estar en vosté demòstra qu' es una cuantsevòl? Vosté está desautorizat per a defendre uns fueros que vosté mateixa pisotecha y escarnix.

Ventura Es que yo no puc consentir...

Miro Estiga vosté tranquil, qu' ella es masa desent per a humillarse faltant al respècte que se deu a sa pròpia estimasió. Y ara, ahí es queda. Salves, continúe pasant com un hòme honorat. Yo, soc a sòles, a la meua no está nugá la vida d' un atra persona que puga caure enrollada en el meu des-honor.

Ventura Gracias. No obstant, yo eixiré aváns que don Eduardo.

Lentament, don VENTURA, s' en va cacho, humillat per la lateral dreta).

Miro ¿Qué fer? La culpabilitat d' este hòme l' apartaria d' ella, la deixaria indefensa y més fásil per a mí. No, no; ¿cóm puc pensar estes infamies?... El apartament, la separasió d' este matrimòni: ell a la càrsel, Elvira a la misèria, ¿l' acostaria més a mí? No, no la posaria més pròp de la meu' ànima, si acás més pròp del meu desich. ¿Cóm aniria yo a cometre la villanía d' afonar en la humillasió a la dòna que vulle, a la dòna imposible que sempre tinc que respetar y ado-

rar en silènsi. May. Ell no la mereix, ell no es acreeador a que yo el salve, ella sí. Señor, una idea. ¿Pegaré a fuchir delatantme? ¿Pero yo tinc dret a tacar el meu nóm, caignent la ino-sènsia y salvantse el delit? No, no tinc dret. Per chustisia, per humani-tat, no deu ser aixina. Alluménam, Señor, per la virtut d' Elvira, per la puresa d' este amor qu' es tan gran y tan noble que desicha salvar al rival, al odiat, per a que a la dòna vullguda no arriben les purnes de fanc, y que la llansa en brazos d' un atre per a que no caiga sobre sa vida neta la menor taca. Dec, pues, sal-varla salvantlo a ell. ¡Ah, qué idea! (Cridant) Don Ventura, don Eduardo, don Pablo, Martinetes, ixquen tots. ¡Descansa, còr meu, ya están salvats!

Apareixen don EDUARDO, don PABLO y MAR-TINETES. A pòc, don VENTURA.

Eduardo ¿Qu' es asò?

Pablo ¿Ya se sap quí ha sigut? ¿Quí es el que posaba en entredit l' honra del meu fill? ¿Quí era eixe mal hóme?

Ventura Perdó, don Pablo; perdó, don Eduar-do. He sigut yo, he sigut yo.

Eduardo Me hu pensaba.

Miro Ha sigut don Ventura, pero no ha habut tal ròbo. Lo qu' ell ha fet, hu haberem fet tots. Fa un moment me hu ha confesat, (La expresió de don VENTURA, se deixa a carrec del actor) y encara qu' es un secret, vaig a revelar-lo per a que no quede ninguna bona fama en ducte. Don Ventura, per una coinsidènsia de la vida, ha tingut un fill en una dòna fadrina. El fill que

Deu li negá en son matrimoni, li l' ha consedit en el pecat. Fa un rato vingué un recaó de que el seu fill estava mal, molt mal y el meche reseptá unes medicines que podien salvarlo. Don Ventura no tenía dinés y li l's doná de caixa, en la idea de reposar-ho dins de pòcs dies, euan cobrara el sòu. Això es tot. Ell hu pagarà tot hasda el sentimet.

Eduardo ¿Y per qué no hu demaná, per qué no hu digué?

Miro En la nesesitat imperiosa, momentánea, tots estabem pendants de la curasió de don Pablo. Per això no hu demaná. Era llarg de contar y el milacre de la vista recobrá de don Pablo, ocupaba tota l' atensió. Perque no hu digué es ben comprensible. Un hòme sempre tan callat, tan auster, que pareixía que may había trencat un plat, qu' era prototipo de moderasió y escrupulositat, ¿cóm anaba a dir que tenía un fill en un' amant, es dir, en una dòna a la que no ama y a la qu' eixe fill indesichat y desgrasiat l' ha nugat per a sempre. Ell pagarà, y si no pagara, pagaría yo. Ha obrat llaucherament pero es un bòn pare y continuarà sent un bòn empleat.

Eduardo Vosté sempre l' ha atacat en pòca simpatía. M' extraña que s' hacha erichit en el seu abogat defensor.

Miro ¡Bromes d' ofisina!

Pablo ¡Sent aixina!... Tot això es molt humá, don Eduardo. Yo crec que continuarà sent un digne empleat.

Martine. Asò hu pòse yo en el drama.

Eduardo A don PABLO). Me pense que Miró l' ha salvat en una història pròu verosímil. (A tots). Seguixca el treball. Me

felisite de que tot s' hacha chustificat. Queda l' asunt sanjat definitivament. Anem, don Pablo, anem, que li tinc que contar moltes còses... moltes còses.

Mutis lateral esquerra, don EDUARDO, don PABLO y MARTINETES).

MIRO es pòsa a chiular y va a la seua taula. Don VENTURA, casi arrastrantse s' acòsta a d' ell y en veu tremolosa, li diu:

Ventura Gracias, gracias, Miró. ¿Cóm pagarli?

Miro ¿De qué me parla?

Ventura Ah, ¿pero no recòrda? M' acaba de salvar l' honra, la vida.

Miro Yo no m' enrecòrde de res; vosté cada día está més varilla y si d' algo s' enrecordara vosté, deu olvidar-lo, aváns d' anar a casa, y sobre tot, qu' Elvira no s' entere may de res, may, de res, may.

TELÓ RÁPIT

- Núm. 34 En la Nochebuena. - De Felipe Meliá.
 » 35 Anima valensiana. - De Ignasi y Concheta Ruiz (pare y filla).
 » 36 Sense caraseta. - De Santiago Sallés.
 » 37 El sant de la chica. - De José M.ª Garrido.
 » 38 Els Reys dels chiquets. - De Felipe Meliá
 » 39 La Oroneta. De Aiberto Martín.
 » 40 La demaná de la novia. - De don Estanislao Alberola.
 » 41 La salvació de la casa. - De A. Virostque.
 » 42 ¡Plora, plora, Visantet, - De Jesús Alvarez.
 » 43 ¡Un home! - De Pablo G. Bonell.
 » 44 L' alegría del dolor. - De Antonio Martín.
 » 45 Els rivals - De José M. Garrido.
 » 46 ¡Mareta santa! - De Paco Comes.
 » 47 La peixca de la ballena. - De J. Peris Celda.
 » 48 Soc del atre. - De Pepe Pradells.
 » 49 ¡Mar adins!... - De Visent Alfonso. - Musica de J. Manuel Izquierdo.
 » 50 El As d' Oros - De Felipe Meliá.
 » 51 La indigna farsa - De Eduardo Buil.
 » 52 Amor... per agraiment. - De A. Virostque.
 » 53 L' ombra del mal. - De Alfredo Sendín
 » 54 La plaseta del Alivio. - De R. y J. Morell.
 » 55 ¡Ya tens mare! - De José Gómez Polo.
 » 56 La chiqueta. - De Daniel Herrero.
 » 57 Pulmonía triple. - De José María Alba.
 » 58 El gancho. - De Eduardo Buil.
 » 59 Bodes d' or. - De Rafael Martí Orberá.
 » 60 Miqueta. - De Felipe Meliá.
 » 61 A pas de chagant. - De Visent Alfonso.
 » 62 Churament sagrat. - De Paco Comes.
 » 63 Contrarietats amoroses. - De Enrique Beltrán.
 » 64 ¡Benehít amor! - De Arturo Casinos.

— NÚMEROS EXTRAORDINARIS —

LES GLÁNDULES DE MONO: De José M. Juan García y E. Beltrán
 — 50 sentims cada eixemplar —

L' AMO Y SEÑOR De don Estanislao Alberola
 — o —

REFRANERA VALENSIANA = Tres actes: UNA pta. =

CHENT DEL DÍA De don Rafael Martí Orberá
 — o —

MIL DUROS Y AUTOMÓVIL Dos actes: 75 sentims.

Están a la venta els tomos I, II, III, IV, V, VI y VII de esta Galería (70 actes) encuadernats en tela inglesa, al preu de 5 pts. cada ú.

OBRAS DE ESTA EDITORIAL

LA CUADRILLA DEL GATICO NEGRO

Por J. AZNAR PELLICER. - 3 ptas.

— BIBLIOTECA STELLA —

Se compone de tomitos de bolsillo a 1 Pta. tomo.

- 1.º TARDES DE PROVINCIA (Poesías) por J. Lacomba
- 2.º AVENTURA DE VIAJE (Novela) por J. Aznar Pellicer
- 3.º EL BUEY MUDO , por , , ,
- 4.º SENDAS DE LUZ (Poesías) por M. Bertolín Peña
- 5.º EL SAFRANER-EMIGRANTES (Novelas) por J. Aznar Pellicer
- 6.º LAS DOS MADRES (Novela) por J. Aznar Pellicer
- 7.º LA QUE NO SUPO EMPEZAR, id. por Antonio Gascón

GALERÍA DE OBRES VALENÇIANES

Una obra semanal a 40 céntimos.

En tomos de 10 actos, encuadernación tela inglesa,
a CINCO pesetas tomo.

— ARTE VALENCIANO —

FOLCHI - SU OBRA :-: Por Juan Lacomba

En rústica: SEIS pesetas.

PICOTAZOS: De M. Pastor Mata: 2 pts.

Los Grandes Maestros del Renacimiento

Por don Manuel González Martí

Cuaderno de 32 páginas, 60 céntimos.

Tenemos a la venta las siguientes obras de don RAFAEL MARTÍ ORBERÁ.

L' Ombra del siprer, (4 actos) 1'50 ptas.

EN CASTELLANO

TEATRO (Tomo 1.º)	}	La risa del pueblo - Lo inmo-
		ral - Lorenzo el pastor - Sin
		voluntad - La oveja perdida.
, , 2.º	}	La deuda (La Honra) - La
llama (El crimen) - Los		
, , 3.º	}	Hampones.
El Fantasma - Entre Nieblas		
		- El Héroe.

A 3 pesetas cada tomo.